

Producătoare, Administrație și Tipografie:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Anunțurile nefrancați nu se primesc.
 Manuscrisurile nu se răbândesc.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Inserate mai presocu în Viena
 R. Moise, Haasenstein & Vogler (Oho
 Mas), H. Schalek, Alois Herndl, M.
 Duka, A. Oppel, J. Donnerberg; în
 Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
 stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
 Damb; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie
 zarmonă pe o coloană 8 or. și
 50 or. timbru pentru o publi-
 care. Publicări mai dese după
 tarifa și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o
 serie 10 or. v. a. s. 30 baz.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în fiă-care și
 Abonamente pentru Anstro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 3 franci.
 Se primumă la toate oficiile
 poștale din țară și din afară
 și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrație, piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30 etagiul
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
 s. 15 bani. Atât abonamen-
 tele cât și inserțiile sunt
 a se plăti înainte.

Nr. 56.

Brașov, Vineri, 12 (24) Martie

1893.

Adunări oprite.

Brașov, 11 Martie v.

Astă vără, când în mai multe părți s'au oprit din chiar senin păcnicile întruniri culturale ale despărțimentelor Asociației noastre transilvane, pe când în cele mai multe părți s'au putut ține în tota liniștea, amă disu, că libertatea de întrunire la noi este pusă la discreție organelor administrative.

Acolo, unde șovinistilor dela putere le sare ceva în nas, încețază starea de drept pentru cetățenii nemaghiari și este înlocuită de forța brutală și de cel mai condamabil liber arbitriu. Ear când acele autorități, cari sunt în prima linie chemate de-a susține și pădi libertățile publice, le calcă tocmai ele în picioare sub un pretext șovinist séu altul, nimeni nu le trage la răspundere. Așa se întâmplă, că ceea ce este permis într'o parte a țerei, în cealaltă parte se interdice.

Acésta este anomalia stărilor de astăzi la noi, cari pentru națiunile nemaghiare nu mai oferă nici cea mai mică garanție de drept și de libertate, ci le espune la bunul plac al stăpânirii de rassă, ce se exercită prin nisce organe conduse de ură și de patimă în contra orî cărei manifestări de viață națională în sinul poporelor nemaghiare.

Și fiindcă guvernul ungurescu nu este în stare, orî chiar nu voiesce, sé pună la ordine și sé pedepsescă pe organele sale, cari calcă în mod arbitrar libertățile publice, acele aparițiuni anormale se repetă și dau tot mai multă nutremânt stărei anarchice, ce-a introdus'o șovinismul pătimășu ungurescu în conducerea administrației.

Ceea ce s'a întâmplat astăvără față cu unele dintre adunările noastre culturale, se întâmplat

și acuma față cu unele dintre adunările noastre de protestare în contra programului bisericesc-politic al guvernului. Anume, în comitatul Albei inferioare și în comitatul Sălagiului au fost oprite patru adunări de alegători, ce aveau sé se întrunescă dillele acestea.

La început credeam, că se va fi întâmplat vre-o greșală de formă la anunțarea acestor adunări înaintea autorităților publice, dér acuma vedem, după cum ni-se comunică cu deosebire din Șimleul-Silvaniei, că avem de a face și aici cu nisce măsurî arbitrare ale administrației unguresci. Mai marii comitatelor Sălagiu și Alka inferioară nu voru ca Romanii de acolo sé țină adunări, și de aceea, fără multă ceremonie, le oprescu.

Acésta procedere este curat despotică, după calapodul muscălesc, dér ea totuși se pôte întâmpla sub „liberală” ocărmuire a domnului Hieronymi, pe care unii ómeni naivi, din sinul nostru îl credeau capabil de-a introduce o eră mai suportabilă pentru naționalități.

Amă vedutu deja probe destul de convingătoare din partea acestui „liberalism”, în modul de procedere față cu adunările slovace. Ce mirare dér decă spiritul de „toleranță” fisolgăbirăescă s'a străplăntat acum din comitatul Turoțu în Sălagiu și în Alba inferioară, când în presa și în dieta ungurescă se variază mereu tema despre elementele slave și române dușmane statului? Și cum ar cuteza ministrul de interne Hieronymi sé se opună acestui curent, tocmai în nisce momente, când poziția întregului ministeriu este atât de amenințată?

Stăm rău dér în tota privința cu pretinsa direcție moderată și conciliantă a domnului Hieronymi, și suntem curiosi a vedé

cum va răspunde densusul la recursurile ce i-s'au înaintat din Abrud, Alba-Iulia, Șimleul-Silvaniei și Zelău.

Orî cum va fi însă răspunsul ministrului de interne, taptul căcării brutale a libertății de întrunire în amintitele comitate este și va rămâne o viuă dodadă despre starea tristă de nedreptățire și de despotism în care se află ađi Români.

Intr'unu stat de drept, organele administrative, cari ar comite asemenea fapte de ilegalitate și de netoleranță vedită, ca celea din Sălagiu și Alba inferioară, ar fi trase în judecată și aspru pedepsite. În statul ungaru însă, unde dreptul și dreptatea sunt înlocuite cu liberul arbitriu, scim din experiențe triste, că cei pedepsiți sunt totu numai hoții de păgubași.

Acésta însă sé nu ne descurăgieze, ci sé stăm neclintit pe basa de drept și de libertate, protestându cu putere totu mai mare în contra despotismului, care mai curându séu mai târziu va fi spulberat de dreptatea cauzei celor asupriți.

Apetit șovinist maghiar.

— Din dieta ungurescă. —

Dieta ungurescă se ocupă cu desbateră specială a budgetului pentru culte și instrucție publică. Amă arătat în primul nostru articulu de ieri, ce pretensiuni șovinisto-absolutistice ridică acum domni maghiari din dietă față de învățământul nostru confesional. Pentru importanța desbaterilor din ședința dela 20 Martie, dăm ađi unu estras din vorbirile, ce s'au rostite.

La poziția „directorilor supremi de studii” luă cuvântul

Al. Szacsny. Elu nu-și pôte închipui, în împrejurările de față, realizarea unei politici culturale maghiare. Budgetul de culte e mai micu chiar și decât

al României. Elu califică de-o bolă a societății maghiare și a culturai maghiare aparițiunea, că sub influința politice maghiare, amenință totuși panslavismul, dacoromanismul, apoi ca furii ale viitorului: socialismul internațional și ultramontanismul. Vorbesce mai pe larg de dacoromanismu, și dă, că elu s'a format în patul cald al culturai maghiare. De aici a trecut în România, unde a crescut și ér a fost străplăntat în Ungaria, ca aici sé se lătescă. Dacoromanismul acesta, apărat și îngrijit de populațiunea română, a devenit periculosu, ér ideia de stat maghiar n'a câștigat nici unu teren la populațiunea nemaghiară, care pășese acum cu pretensiuni politice deosebite. Vorbitorul nu vré sé susțina, că pentru neglijențele ivite ar fi responsabilu numai guvernul actualu, căci ele sunt neglijențe seculare și sunt pătașe la ele tóte guvernele trecute, tóte dietele ba chiar întregă societatea maghiară. Răul există și elu trebuie vindecatu, căci deja *proximus ardet Ucalegon*, ér mai târziu nu va fi modu de leuire. Atrage apoi atențiunea ministrului de culte la articulu din „Egyetértés” publicați sub titlul „Dacoromanismul și politica culturală maghiară”, unde se arată în vii coleri, cum s'a dezvoltat, pe basă culturală, dacoromanismul.

La poziția „inspectorilor școlari” luă celu dinteu cuvântul

Bano Jozsef, care după o scurtă reflexiune asupra desbaterilor trecute a politice bisericesci, face o asemănare între dotația diferitelor portofolii și între sporirea lor și constată cu regretu, că instrucția poporală este neglijată de totu. Rógă apoi pe ministru sé stăruescă a se înmulți bugetul pentru culte și instrucția publică, ca sé pótă pune mai multă grijă pe învățământul poporalu, pe kisedovuri și pe starea materială a învățătorilor. Așterne apoi următorul proiect de rezoluțiune: „Considerându, că învățământul din asile, din școle primare și mai înalte e forțe neglijat, ministrul de culte sé arate, de câte asile, școle poporale și institute de învățământ ar fi lipsă, ca sé pótă corés-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

I.

În anul 1882 se afla corveta M. S. „Freya” în portul din Boston, pentru ca sé facă unele reparaturi. Forțe arareori se întâmplă, ca o corabiă germană de răboiu sé intre în porturile nord-americane, se evita acésta din motive politice. Corveta „Freya” însă ajunsese într'o furtună vehementă nord-vestică și suferise stricăciuni atât de însemnate, încatu trebuî sé intre în portul cel mai apropiat. Ea era designată spre America-sudică, dér în călătoria ei tū oprită de furtună.

Deși ziua și noptea se lucra la corabiă, totuși petrecerea trebuî sé dureze aproape două săptămâni, și căpitanul corvetei „Freya” se afla, împreună cu ofițerii séi, într'o rea dispozițiune, deoarece

executarea mandatului séu fū întârziată în mod neprevăduț.

Era Duminecă, soldații prănziră pe bordu, și acum se înșirară pe bordu, sub comanda unui ofițeru, cei concediați, cari pentru prima óră, de când sosiră la corvetă, aveau voiă sé mērgă în portu pe uscatu.

Primul ofițeru se duse în caiuta căpitanului, pentru ca sé raporteze acésta, că s'a făcutu inspecțiunea concediaților pe uscatu. Căpitanul părea, că nu e de locu înțelesu cu acéstu raportu.

„Nu cređi”, duse elu cătră primul ofițeru, „cu câtă neplăcere trimittu ómenii pe uscatu. Aceste porturi nord-americane sunt totdeuna periculoase pentru soldații noștri. Numeroșii Germani, cari locuescu aici, fău așa de rară ocaziune sé vedă o corabiă germană de răboiu, încatu nu mai potu de bucuriă, când astfelu de soldați vinu pe uscatu. Crede-mé, eu soiu, cum stau lucrurile. Germanii primescu pe soldați cu bucuriă, îi duc după

aceea în locuințele lor séu în cărciumile cele mai apropiate și le dá acolo stăt de beuță, încatu în scurtă vreme toți sunt beți tunu. Bagă de sémă, când astăđi concediații voru fi luați de pe lunții, căci nu vei mai avé nici a treia parte din ei; o parte va veni în cursul nopții cu băro înohiriate, unu număr dintre soldați îi va aduce mâne poliția, pentru că au făcutu prostii pe uscatu, ér restul pôte nu lu vei mai vedé niciodatá.”

„D le căpitanu”, observă primul ofițeru, „espresu am admoniatu pe soldați și înainte de tóte asupra pericolului. Credu totuși, că ar fi prea aspru lucru, ca sé nu mērgă soldații de locu pe uscatu. În cursul dillelor din săptămână sunt ocupați pe bordu, și le rămâne numai ziua de Duminecă liberă.”

„Ai tótă dreptatea” răspuse căpitanul. „Nici pe departe n'am avut în gându sé le interdici ómeniloru petreceriloru. Dér bagă de sémă, noi amēn-

doi, vomu fi mai tare superați din cauza acéstu lucru.”

Căpitanul trecu printre șirele matrosilor îmbrăcați în haine de paradă și esamină cu îngrijire hainele făcăruia. Deodată i-se întunecă fața și aprópe supăratu sé întorse cătră primul ofițeru cu întrebarea: „Și Angermann merge la uscatu? Dór nu vorbesci seriosu d-le locotenentu de căpitanu. Angermann are arest de bordu, deoarece în primul portu englesu a provocat o certă; óre sé-lu lăsamu acum aici în acéstu ținutu periculosu? Nu nici-odatá!”

Primul ofițeru trebuie sé fi reprezentantul intereselor soldaților de pe bordu, și locotenentul de căpitanu Winter de pe „Freya” implinea acésta datorință în modu conștientu.

„Carol Angermann, firesce, că are arest de bordu, domnule căpitanu”, duse Winter. „Dér densusul în totu timpul călătoriei s'a purtat bine, de altmintelea elu este cel mai harniôu dintre soldați, dér e puțin cam arțăgosu. Eu, cu tótă

punde cerințelor de aqi; mai departe se arate în câtă timp, în ce proporție și cu ce cheltuieli ar pute să le înființeze și de-odată cu bugetul pentru 1894 să prezente un plan dietei."

Ministrul Csaky dice că ori și câtă ar voi să realizeze din aceea la ce i-a atras atențiunea antevorbitorului, totuși n'ar pute să înființeze într'ună an 1000 de Kisdedovuri și 1000 de școle populare, chiar și decă ar dispune de cheltuieli; l'ar împiedeca lipsa puterilor didactice. Recunoșce, că sunt încă comune fără de școli, dăr și numărul acestora soade. Se observă îmbunătățire în ceea ce privește învățarea limbii maghiare. Nicol elu nu ține de satisfăcătoare activitatea de până acum a inspectorilor de școle. Primesce proiectul de rezoluțiune al lui Bano, cu toate că ar ave unele excepțiuni contra lui.

Contele Alb. Apponyi încă primesce proiectul de rezoluțiune al lui Bano. Fiind vorba de inspecțiunea asupra școlilor populare, și mai ales de aceea, că inspecțiunea de aqi nu pôte împiedeca nici chiar introducerea în școle a tendințelor contrare statului, mulți au fost de părerea, ca învățământul să se pună esclusiv în mâna statului. Elu nu află de lucru practic această reformă, dăr sunt alte mijloce, cari promit succes. Astfel este revisiunea art. de lege 28 din 1876 în sensul, ca autoritatea de inspecțiune, stabilită în această lege, să se estindă și asupra învățătorilor confesionali. Mai urgentă ar fi să se precizeze esecesele și delictele învățătorilor, mai ales acelea, pe cari învățătorii le comită, în decursul funcțiunii lor, față cu punctul de vedere al unității de stat și naționale. Din cauza acesta ar fi de lipsă, ca autoritățile confesionale să comunice guvernului regulamentele lor disciplinare și să dea garanții, că le și observă corect din punctul de vedere al statului. Acesta însă nu e destul. Și cu privire la puterile didactice aplicate la școlile confesionale, statul — față cu esecesele și delictele cari lovesc în ideea lui — trebuie să influențeze autorități concurente pe lângă cele confesionale, cari să aibă drept de influență asupra tuturor puterilor didactice a confesiunilor deopotrivă. (Aprobări generale) Delictele disciplinare, cari sunt de natură curată pedagogică, dăr mai ales cele de natură bisericăscă, se țin de cercul respectivei autorități confesionale; acele delictes disciplinare însă, cari ating punctul de vedere al statului și cel național, să le pedepsescă autoritățile disciplinare concurente, adecă de stat, decă cele confesionale n'o fac. Mai statorindu-se și un drept de veto față cu preparandiile confesionale și cu aplicarea învățătorilor, s'ar pute împiedeca uneltirile contra statului și tendințele antimaghiare. Făcându-se acestea ar

pute progresa învățământul de stat chiar și acolo, unde ideea de stat maghiară este mai multă atacată.

Ministrul Csaky se bucură și ia spre sciință propunerile lui Apponyi.

Dacoromânismul și politica culturală maghiară.

(Urmare după Egyetértés).

Tare ar greși cel ce ar orade, că această Ligă culturală română ar fi lucru așa de paclinos, ca Emke, care se mulțimesce cu repararea bisericilor ce se surpă și a școlilor neglijate, cu înființarea de kisdedovuri și bibliotecii populare, cu remunerarea câtorva dascăli, cari arată progres în propunerea și în vățarea limbii maghiare; care edă scrieri periodice asupra omoscinții țării, care din lună în lună dă socotela despre incassările ce face, despre capital, despre intrate și eșite. Despre acestea în cercul Ligei nu se pomenesc. Problemele ei sunt cu totul de altă natură. Nime nu știe, afară de cei inițiați, câți bani are ea, unde și spre ce scopuri îi folosesc. Dăr nici un Român nu intrăbă de acesta, ci dă Ligei bani cu deplină încredere. Din timp în timp, ea dă, ce-i drept, câte un raport, dăr în acestea nici un rëndu nu se scrie despre intrate și eșite.

Liga însă e neobosită. Agenții ei „dela Nistru până la Tisa“ se află pretutindeni. Pe Valahimea din Macedonia, ce numeră aproape un milion, a cuprins-o în timpul mai nou un puternic curent național. Apostolul Margărită, Teodor Burala și alții nu numai pe Românii Macedoneni i au adus la conștiința de sine, ci au câștigat pentru cauză și opinia publică și pe guvernul din România. Guvernul român cu multă tactică și violență a esoperat în Constantiaopole, ca organele oficiose ale imperiului otoman să aparțină în Macedonia tendințele române în biserică și școlă, față cu grecismul intra dominiu de până acum. La spriguul lui Hasdeu, cel mai mare limbist român în viață, s'a înființat societatea albaneză Drita în fruntea căreia stă istoricul și exministrul de culte Vasile A. Urechia. Societatea acesta a înființat în anul trecut în Bucuresci prima școlă româno-albană, al cărei scop este creșterea de dascăli pentru Albanzii din imperiul otoman, ca astfel, cum a dăș Hasdeu la serbarea deschiderii școlii, „cu ajutorul limbii și a cultului românesc să scotă pe această națiune soră din întunecimea egiptenă a spiritului grec-fanariotic, cum a scos Lazeru la 1816 pe Românii din Muntenia“.

Față cu patria noastră, Liga nu se mulțimesce numai cu calumnierea Maghiarilor înainte străinătății și ca să câștige presa franceză, belgiană, ita-

liană, engleză și germană pentru cauza românismului contra noastră,—pe care tenend, pot dice, a secerat succese de mirare, astfel de succese, cari ar merita atențiunea guvernului de externe unguresc și alu monarhiei,—ci de fapt ea se amestecă și în afacerile bisericăscă și școlastice ale Românilor noștri. La începutul lui Mai trecut am cetit în ziarul „Lupta“ următoarea scire: „Parteniu Cosma, Nicolau Străvoiu și Ludovic Ciaco au sosit în capitală ca, la însăruinarea Metropolitului Mironu Romanulă, să ridice suma de 150.000 franci, ce ministeriul de culte s'a obișnuit a da școlilor din Ardelă. Este sciută, că Parteniu Cosma este omnatul (?) faimosului „Român Miron“, această uneltă orbă a guvernului unguresc. Se pôte, că Take Ionescu le va da suma acesta, pe care „Român Miron“ o va folosi în Ardelă, de a împiedeca prin ea ducerea Memorandului la Viena“. După trei zile Parteniu Cosma a declarat, că elu n'a mers la Bucuresci în afaceri politice, ci în afaceri comerciale și că n'are nici un fel de imputăciune dela Metropolitul, ér ceilalți domni cu atât mai virtos nu pot fi tovarășii lui de călătorie, cu cât unul dintre ei, L. Ciaco, nu există în Ardelă, ca advocat, ni l maghiară, nici român. După ce nu am aflat suma din cestiune în bugetul de culte; pe câtă s'a putut însă am cercetat și m'am coavinsă, că de fapt, guvernul român, tocmai la începutul Ligei, dă din fondul de dispozițiune câte 150.000 franci anuală pentru scopuri culturale Românilor din Ardelă, dăr nu prin Metropolit, ci prin Ligă.

(Va urma).

SCRILE ZILEI.

— 11 (28) Martie.

Adunări de protestare. Adunarea alegătorilor români din orașul și comitatul Brașovului, în cestiunea căsătoriei civile obligătoare și a matriculelor de stat, se va ține, după cum am anunțat, mâne (Vineri) la 10 ore a. m. în sala Hotelului Nr. 1. — Sâmbătă la 13 (25) Martie voru ține adunare alegătorii români din cercul Trascăului în Câmpeni în sala hotelului mare la 11 ore, ér Lună în 16 (28) Martie se va ține în Lugosă o adunare de protestare a cerourilor Lugosului și Zorlențului mare în sala hotelului „Concordia“ la 1 ora d. a.

— x —

Bine s'a purtat. „Magyar Hirlap“ aduce scirea, că în comuna Tornya din Ungaria, unde locnesc împreună Români, Sârbi și Maghiari, cei din urmă au voit să înșele pe cei dintâi, ca să serbeze și ei ziua de 15 Martie. Locuitorii români și sârbi au și subscris cotele de invitare pentru „ospelul maghiară“. Aușind însă de acesta bravul înșelător român de-acolo dl George Petrovici a desmăntat pe Români și pe Sârbi să nu ia parte la serbarea ungurescă. Ei au și ascultat de sfatul binevoitor al învățătorului și au refuzat cu toții invitările. Fôia ungurescă înjură pentru această faptă laudabilă pe învățătorul român, noi însă nu putem decât să-l aprobăm dîcându, că bine s'a purtat!

— x —

Restringerea „libertății“ prizonierilor de stat. Din Seghedina se telegrafiază toilor unguresci, că ministrul de justiție a dat o ordinațiune către directorul închisorii de stat, care cuprinde dispozițiunea de restringerea a „libertății“ prizonierilor. Ordinațiunea prevede măsuri stricte în ceea ce privește tratarea cu prizonierii, apoi atingera lor cu lumea esternă și în genere cu vizitele, ce li-se fac. De aici înainte concesiune pentru a se pute face visita unui prizonier din „custodia honestă“ se va da din partea directorului închisorii numai pe lângă condițiunile cele mai grele. Ordinațiunea ministrului a cauzat mare consternațiune în „mănăstirea“ din Seghedina,

— x —

Partida liberală în descompunere. „Budapesti Hirlap“ dela 21 Martie aduce scirea, că în partida guvernamentală lucrurile merg rău. Elementele divergente încep totă mai multă a se grupa și a se

da pe față curente, cari de loc nu garantază viitorul partidei. Afacerea Tisza-Asbot a făcut ca olica tiszaiștă să fiă forte opărită. Rău le-au căștat tiszaiștilor răcôla și rezerva cu care Weckerle l'a servit pe Tisza în afacerea lui cu Asboth. Weckerle a putut susține solidaritatea în partidă numai sub cuvânt, că proiectul căsătoriei civile nu va vățema principiul de credință. Se așteptă dera proiectul, care decă nu va fi conform asigurărilor date, atunci 40. de deputați voru eși din partidă guvernamentală. Decă Weckerle va fustoa cu Apponyi, atunci Tisza cu aderenții săi, 30 la număr voru forma partidă deosebită cu numele de partidă liberală.

— x —

Patriarhul Brankovici decorat. Cetim în „Nemzet“, că Maj. Na a decorat pe patriarhul Sârbu Brankovici cu ordinul „Corônei de fier“ clasa I — pentru „merite“.

— x —

Condamnați în procesul Panama. O telegramă din Paris cu data de 21 Martie aduce scirea, că curtea de jurați a condamnat pe Carol Lesseps (fiul) la 1 an și pe Blondin la 2 an și pe Bahaut la 5 an închisore și 750.000 franci amendă. Ceilalți șese acușăți au fost achitați.

— x —

Tramvai electric în Sibiu. Ministrul ung. de comerț a dat d lor Tsalmaun, fișpan, și Dr. Wolff, concesiunea pentru construirea liniei pentru tramvai electric, care să lege gara cu orașul și cu alte localități din giur.

— x —

Colera în Paris. Din Paris se scrie, că la Lorient (departamentul Morbihan) s'au constatat o multime de casuri de colera. În zilele trecute au murit 6 persoane. Casuri suspecte de colera s'au constatat și în împrejurime.

— x —

Asociațiune de anarhiști. „Neue fr. Presse“ primesce din Genf (Elvetia) scirea, că acolo s'a format o mare asociațiune de anarhiști, cari întrețin o corespondență intimă cu anarhiștii din Franța, Germania, Italia, Spania și Anglia.

— x —

Mortalitatea în Brașov. Din 12 până în 18 Martie n. c. au murit 18 persoane și adecă: 3 de tuberculosă, 1 de cătar de intăstine și 14 de alta bôle. Prin urmare se vine pe 1000 locuitori pe an: 28,5.

Adunarea din Caransebeș.

CARANSEBEȘU, 7 (1) Martie 1893.

Joi în 4/16 Martie a. c. s'a ținut în Caransebeș adunarea alegătorilor dietal din cercul administrativ al Caransebeșului și al Teregovii spre a se dechiera față de proiectele de lege referitoare la căsătoria civilă, la introducerea matriculelor și la recepțiunea Jido-vilor.

La 11 ore din zi, alegătorii, veniți din cele mai îndepărtate comune în mare număr, încât nu mai puteau încăpe în sala destulă de spațiosă a Societății române de cântări, se constituiră alegându de președinte pe dl Ioan Ionașu, ér de notar pe dl Dr. Petru Barbu.

Președintele salutând alegătorii, le espuse pe scurt scopul convocării, apoi dete cuvântul P. O. D. Protopresviter Andreiu Ghidin, carele în mod sistematic, obiectiv și convingător tractă cu multă dibăciă materia, combătându cu argumente neresturnabile cele trei proiecte de lege și arătându cu deosebire, cum căsătoria civilă este în contra dogmelor și aședemintelor noastre bisericăscă, cum ea vatămă credința și slăbesce morala poporului. Cu privire la matriculele de stat, dovedesc, că această instituție ar lovi în simțul religios al credincioșilor noștri, ar micșora încrederea poporului, ce a avut-o în matriculele bisericăscă, fiind-că ele s'ar purta de persoane, cari nu sunt de religie noastră și într'o limbă, carea poporul n'o înțelege; ba părinții nici numele pruncilor lor nu le ar mai cunosc. Afară de acestea, introducerea matriculelor de stat ar aduce cu sine noi și grele sarcini asupra țării, căci pe când prețimea

putarea sa cea bună, nu l'ași fi pus între concediați, decă n'ar avea rudenii de aproape în Boston. Elu mi-a spus, că aici trăiesc fratele mamei sale ca fabricant în Pearlstreet și s'a rugat cu stăruință, să capete voiă a visita pe unchiul său, deôrece e vorba de o afacere în privința averei."

Căpitanul păru că șovăiesce, dăr apoi dice: „Ei, d-le locotenent, pe răspunderea d-tale va pute merge densus pe uscat. Dăr decă se va arăta nedemn de încrederea, ce o ai d-ta în el, atunci va trebui să cunoscă întrăga asprime a disciplinei pe corabiă și a legilor. Eu nu voi considera de loc purtarea sa bună de mai înainte, decă va cuteza să provôce êrăși o încăerare pe uscat. Angeimann nu va mai părăsi atunci de loc corabia în tot decursul călătoriei noastre, măcar să dureze și doi ani. — Însemnă-ți acesta Angermanu! Asemenea și voi ceilalți. Concediul, ce vi-s'a înouințat astăzi, este numai o probă; decă veți face prostii pe uscat,

atunci vă stricați nu numai vouă, ci și camarazilor voștri, cari voru voi în curând să mERGă pe uscat. — Iți mulțimesc d-le locotenent, dă drumul soldaților de pe bord.“

Căpitanul părăsi bordul, pentru ca să mERGă în cajuta sa. Suboficierii concediați înșoițară primul oficer pe cei concediați de pe bord și curând după aceea marile bărci ale corabiei „Frey“ aduseră pe concediați la peninsula, pe care se afla vechiul Boston.

Sergentul major înșoi pe soldați până la locul de debarcare, spunându-le, că la 8 ore sera bărcile voru fi din nou la țerm, pentru ca să i aducă pe bord. Încă odată admonă elu pe soldați în numele căpitanului și a primului oficer, ca să nu trecă peste termin; apoi bărcile se întorseră la corvetă.

(Va urma)

noastră p^ortă astăzi matriculele „gratis“, directorii, cari voru purta matriculele de stat, voru fi plătiți din bugetul statului, care bugetu anu de anu va fi însărcinat spre acestu scopu cu mai multe milioane de florini.

Despre recepțiunea Jidovilor, între altele, vorbitorul arată pericolul, ce s'ar nasece pentru biserica noastră, decât acestu articolu de lege ar regula trece-urile confesionale reciproce între creștini și Jidovi în înțelesul art. de lege 53 din 1868, și decât ar admite căsătoria între creștini și Jidovi.

Totă așa au combătut numitele proiecte cu mare succesu domni Ioan Nemoianu, Dr. Iuliu Olariu și Ioan Lințu, aducându fiecarele alte nimerite argumente și ilustrându cauzele fiecarele din altu punctu de vedere.

Tote vorbirile au fostu desu întreprupte de vii aprobări.

Dup'acestea adunarea a votat în unanimitate următoarea:

RESOLUȚIUNE:

Adunarea alegătorilor dietali din cercul administrativ al Caransebeșului și alu Teregovii, protestează s^{er}bătoresce în contra căsătoriei civile și în contra introducerii matriculelor de stat.

Cu privire la recepțiunea Jidovilor, încâtu acestu proiectu de lege ar conține dispozițiuni, cari ar văt^{er}ma creștinismul peste totu și în specialu ar văt^{er}ma dogmele, canoanele și instituțiunile bisericii noastre dreptu-măritore gr. or., adunarea de asemenea se declară în contra proiectului.

În fine președintele încheie adunarea cu o cuvântare, în carea între altele d^{ic}ie, că alegătorii nu numai că au dreptul de a se aduna și de a-și da părerea în chestiuni de importanță politică, d^{er} trebuie să facă ac^{es}ta și din datorință o^{tr}ă patrii; pentru ca dieta, când decide în chestiuni mari, precum sunt și cele de față, să soie: cari sunt lipsele și cari sunt dorințele poporului; căci numai așa va pute aduce legi folositoare țării, decât va fi în deplușă cunoștință de cauză.

Coresp.

Jidovii și maghiarisarea.

În ședința din 17 Martie a dietei ungurești fii lui Moise și Levi s'au împărțit de mari complimente. Ne sunt înocă în viuă memoria cuvintele ce le a exprimat deputatul Polonyi în dietă, când a vorbitu de recepțiunea Evreilor. Este sciut^u apoi și aceea ce a răspuns organulu de frunte alu guvernului „Pester Lloyd“. Polonyi a voit^u de^o să se rectifice. Elu d^{ic}ie, că ia cu bucurie spre știință faptul, căta importanță au datu Jidovii vorbirii lui din parlamentu; recunoșce, că ei multu au făcutu pentru *causa maghiarisarei*, d^{er} totuși nu sunt înocă acolo unde i-ar plăc^{er} lui să i vadă. I-ar plăc^{er} adecă, ca în schimb^u pentru recepțiunea ei în com^{er}ciu și la bursă să nu se nuie folosescă de limba germană, ci de cea maghiară.

Ministrulu W^eokerle răspund^{er}ndu d^{ic}ie, că atunci când guvernulu vr^{er} să aducă o lege asupra liberului eseroțiuu religionar^u, confesiunea mosaică nu se p^ote pune sub aceeași lege, ca celelalte confesiuni, ci trebuie să se respecte starea de faptu, cu excepțiunea, că „vomă recunoșce religia mosaică“. Asta nu însemnă, d^{ic}ie mai departe d-lu W^eckerle, că *pretensiunile noastre față de jidovimea din patriă, în ce privesce lăfșirea limbii maghiare, s^{er} nu ni-le urcăm în măsură mai mare*. Eu suntu convinsu, că pentru acea jidovime — pe care o putem acuza cu ori și ce, d^{er} numai cu aceea nu, că s'ar fi datu înapoi dela teudițele noastre naționale — ar fi de prisos^u, ori chiar destul^u acela *impulsu moralu*, care l'a câștigat^u din vorbirile

audite aici. *Jidovimea își va face datoria pe terenul maghiarisării*, acele datorii, cari în unele privințe sunt și ale ei, fiind-că unele ramuri de ocupațiune, cum e d. e. comerțulu, *este în așa mare măsură în mâna ei, încâtu maghiarisarea acestuia at^{er}na numai dela maghiarisarea Jidovimei*. A merge însă așa de departe, încâtu de astfel de condițiuni să legăm noi drepturile, ce vrem să dăm Evreimei — eu din parte-mi țin^u de unu lucru nepermis^u. Noi trebuie să măsurăm cu aceeași măsură ori cărei confesiuni și decât față de celelalte nu stabilim astfel de pretenții, atunci noi față de Evreime nu putem s'o facem.

Mai trebuie comentaru?

ACADEMIA ROMANA.

Sesiunea generală din anul 1893.

Raportul secretarului generalu asupra lucrărilor făcute în anul 1892—93.

(Urmare.)

Publicațiunile Hurmuzaki și cercetări istorice.

Marea publicațiune istorică, care se face sub auspiciile Academiei și sub numele nemuritorului Eudoxiu Hurmuzaki, a continuat și în anul trecut a se desvolta at^{at} prin tipărirea unor volume nouș, câtu și prin procurare de documente istorice de prin diferite arhive.

1. S'a începutu tipărirea *Tomului II, Partea 4*, formată de documente din anii 1531—1575, adunate din diferite publicațiuni străine de d-lu Nic. Densușianu. S'au tipărit până acum din acestu volum 20 c^ole cu 87 documente.

2. Volumulu VIII, care este formatu din documente din arhivele dela Veneția și din alte arhive străine precum și din colecțiunile Academiei de documente originale, începuse a se tipări înaintea sesiunii trecute. Tipărirea s'a continuat sub îngrijirea d-lui Ioan Slavici, și s'au tipărit c^olele 8—61. Acestu volum este apr^op^{er}e de a fi terminat și cuprinde până acum 690 documente din anii 1376—1640. Unu indice alfabeticu alu materiilor va termina volumulu, care va fi continuat de alu IX-lea formatu din documente de aceeași provenință, d^{er} cronologicesce posterioare.

3. Documentele procurate din arhivele și bibliotecile polone voru forma volumele I și II din *Suplementulu II* la colecțiunea Hurmuzaki. Din aceste documente privitoare la relațiunile ț^{er}ilor române cu Polonia s'au tipărit, sub îngrijirea d-lui Ion Bogdanu, întregu volumulu I de 82 c^ole cu 347 documente din anii 1510—1600. Documentele scrise în limba polonă sunt tipărite în textu originalu cu traducere francesă.

Acestu volum, fiindu cu totul terminat, vi-se va prezenta chiar în cursul sesiunii actuale.

4. Volumulu IV alu *Suplementului I* a fostu formatu din documente din întâia jumătate a sec. XIX, procurate și coordonate de d. D. C. Sturdza-Scheianu și de mine. Am procurat o nouă serie de documente din epoca 1821—1848 și de aceeași natură, destul de numeroșe pentru a forma unu întregu volum. S'a dispus de^o copiarea și tipărirea acestor documente, cari voru forma volumulu V alu *Suplementului I*. Tipărirea s'a începutu în luna curentă Februarie.

5. În anul trecut s'a continuat lucrarea care se face de câțiva ani la Constantinopolu pentru a procura copii de documente istorice din arhivele Patriarchiei și ale altor instituțiuni ortodoxe grece din Turcia.

Documentele cari se procură prin aceste cercetări voru forma unu forte bogat materialu istoricu de cel mai mare prețu pentru cunoșterea relațiunilor seculare ale ț^{er}ilor române cu instituțiunile bisericesci ortodoxe din Turcia.

6. Cercetările începute în anul 1891—92 în arhivele dela Sibiu de cătră d-lu arhivaru Fr. Zimmermann au fostu continuate în anul trecut 1892—93, și ni s'au trimis în cursul anului 300 documente copiate și colationate. Lucrarea continuă, și documentele în acestu mod procurate voru arunca forte multă lumină asupra relațiunilor ț^{er}ilor române cu vechiulu principatu venin alu Transilvaniei și în specialu cu bogatele și puternicele orașe săsești Sibiu și Brașovulu de lângă grauițele ț^{er}ei noastre.

7. Din *Fragmentele istorice* a rămas a se tipări volumulu VI în limba germană, care este a se forma din note separate și diferite extracte de documente făcute de răposatul E. Hurmuzaki.

Se va traduce românesce și se va tipări în anul viitoru de d-lu Ion Slavici tomulu II, conformu dispozițiunilor luate în anii trecuți.

[Va urma.]

Cestionariu istoricu*

de

Nic. Densușianu.

(Urmare.)

85. Ce spun bătrânii, s'au găsit unde-va pe acolo *pietrii cu litere* puse încă din vremea vechiă ca *semne de hotare*?

— ce formă au pietrele aceste și ce litere sunt pe ele?

86 a. Ce felu de *semne de hotare* se numesc pe acolo *troieni*?

86 b. Ce felu de obiceiuri are poporul pe acolo, când se pun *semne de hotare*?

— este cumva obiceiul să se facă atunci ceva ceremonii religioșe, și decât se îngropă ceva sub *pietrii*, ori sub *movile*?

87. Se află cumva pe acolo în mijlocul câmpurilor de arătură *arbori bătrâni singuratici*?

— și decât se fac ova ceremonii sub *arborii* aceștia la anumite zile?

88. Se află prin munții de acolo *arături vechi părăsite*?

— decât arăturile aceste sunt apr^op^{er}e de vre-o cetate ruinată?

— și ce spune poporul despre ele?

89. Se vorbeșce ceva pe acolo, că în orașulu său în satulu din apropiere s^{er} fi fostu în vechime vre-o *magazie de bucate* pentru cătane, ori pentru casuri de fomete?

90. Se află pe acolo deluri de vii, și cum se numesc delurile aceste?

91. Ce suneau bătrânii, cine a adus mai întâiu în ț^{er}a ac^{es}ta vița de vie?

92. Se află pe delurile de acolo vii părăsite, ori vițe de vii sălbătice?

93. Ce se înțelege pe acolo sub numirea de *viu jidovescu*?

94. Ce nume au pe acolo diferitele feluri de struguri?

95. Se află pe acolo vre unu locu numit *Pometu* ori *Pomarie*?

— și decât loculu acesta este în apropiere de ceva ruine vechi?

96. Ce nume au pe acolo diferitele feluri de *pome*, (mere, pere, prune, cireșe și persoci)?

97. Ce spune poporul, cine a adus mai întâiu în ț^{er}a ac^{es}ta diferitele feluri de *pome* (mere, pere etc.)?

— și de unde sunt aduse?

98. Se află pe acolo *pomi străini sălbătici*, cari nu se mai cultivă în ț^{er}ile aceste, anume:

— măsline sălbatici? — smochini sălbatici? — portocali (naranzi) sălbatici? — lauri sălbatici? — alămăi sălbatici?

99. Cultivă ț^{er}ancele române pe acolo *vermii de mătase*?

— și decât p^ortă pe acolo haine țesute cu borangicu?

100. Se află pe acolo vre unu locu, ori vre unu satu numit:

— Almă? — Almaș? — Arva?

— Bisra? — Bi-trița? — Colun?

— Cuhna? — Câmpulu Românilor?

*) Rugăm pe toți d-nii, cărora le zace la inimă luminașe faptelor mari și strălucite ale străbunilor noștri, și anume, rugăm pe toți bărbații noștri literați, avocați, preoți, profesori și învățători să binevoiescă a ne trimite răspunsurile sale la Cestionariulu de față. Indată ce o persoană p^ote să ne răspundă chiar și numai la 2 sau la 3 întrebări va face forte bine să pună pe hârtia informațiunile aceste și să ni le trimită cu poșta. În modul acesta memoria multor evenimente și fapte mari va trece și la posteritatea noastră.

— Pășunile Românilor? — Ghiula? — Giulescu? — Horezu? — La Leu? — La Vultură? — La Capulu Boului? — Posada? — Râmescu? — Roman? — Slivașu? — și ce spune poporul despre locurile aceste?

101. Se află pe acolo vre unu satu cu numirea de *Șasa* (ori *Șază*)? D. e. Șasa Vinții, Șasa Lupșii.

— și ce înțelege poporul sub cuvântulu *Șasa* ori *Șază*?

102. Ce înțelege poporul sub numirea de *linie* într'unu satu ore-care?

(Va urma.)

Telegr. part. a „Gaz. Trans.“

Coșiocna, 22 Martie*) Adunarea alegătorilor români din cercul Coșiocnei a decurs în cea mai bună ordine. Cercetată a fostu peste așteptare, de unu număr mare de inteligență și popor. Insufletire la culme. Adunarea s'a pronunțat unanimu contra proiectelor de politică bisericescă ale guvernului, precum și contra proiectului privitoru la salarisarea învățătorilor.

Zelau, 22 Martie*). Adunarea alegătorilor români din cercul Zelaului, convocată pe 24 Martie, este oprită. S'a cerut dela ministrulu de interne retragerea ordinului de oprire.

Literatură.

A apărut:

Colecțiunea Șaraga à 1 leu volumulu. — În editura librăriei *Frații Șaraga* din Iași a începutu să apară o colecțiune de scrieri de-ale autorilor noștri contemporani. Fiă-care scriere cuprinde peste 250 pag., într'unu volumu tipăritu cu îngrijire pe hârtia bună. Costă unu volumu numai 1 leu și se află de vânzare la tote librăriile principale din România. În fiă-care lună ese de sub presă câte unu volumu din ac^{es}ta colecțiune. Cele apărute până acum sunt: 1) Elena Sevastos, povești; 2) N. A. Bogdanu, poezii și anecdote; 3) Mihailu Canianu, poezii populare (doine); 4) N. Gane, poezii; 5) Logofătulu Costache Konaki, poezii; vol. I; 6) Idem volum II; 7) Mihailu Eminescu, poezii complete.

Volumulu din urmă l'am primitu zilele aceste. După câtu e de voluminos și bine executat, prețulu lui, de 1 leu, este în adevăr forte neînsemnat. În cursul acestei luni voru apăre: Nr. 8: Sofia Nădejde, romane; și Nr. 9: A. Vlăhuță, romane. Alte scrieri ale autorilor: N. Iorga, Caragiali, N. Gane, Matilda Cugler-Poni, Elena Sevastos, A. Naum etc. etc. voru apăre succesivă cu același prețu redus, de 1 leu.

DIVERSE.

Prințulu Talleyrand f^u deșteptat într'o nopțe printr'o împușcătură de pistolu și observă în mijlocul casei pe servitorulu său cu pistolulu descroațu. Întrebându-lu ce însemnă ac^{es}ta, servitorulu răspunde: — *Măria ta, am observat unu șorece în casă, și fiindu-mi t^{er}mă să nu v^{er} trezescă, l'am împușcat.*

Prezență de spirit. Sully, ministrulu lui Ludvicu XIV, aștepta în cabinetulu de lucru alu regelui pentru a lucra cu el. După o scurtă așteptare f^u concediată, d^{ic}ându-i-se să vină după masă, căci regele are friguri. Sully rămase însă și vădușind din omera regelui o domnă tină imbrăcată în verde. Nu multu după ac^{es}ta eși și regele, care se necăji rău, văd^{er}ndu pe Sully. — „Sire, d^{ic}ie Sully eu curagiu, cred că frigurile v'au părăsit deja, căci le-am văd^{er}ndu eșind de la d-v^ostră și coborându-se pe scară. Creu că putem să lucrăm acuma.“

*) Sosite eri s^{er}ă, după încheierea f^oiei.

— Red.

Proprietaru Dr. Aurel Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Gregoriu Maloru.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Martie 1892.

Table with financial data including Renta ung. de aur, Impr. căil. fer. ung., Oblig., Bonuri rurale ungare, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Martie 1893.

Table with market prices for Banenote rom., Argintă română, Napoleon d'or, Galbeni, Ruble rusești, etc.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

- 1. Dela Brașov la Pesta. Trenul mixt: 4 ore 20 min. dimineața. Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am. Trenul de persoane: 7 ore 23 min. seara. 2. Dela Brașov la București: Trenul accel.: 5 ore 15 minute dimini. Trenul mixt: 11 ore înainte de ameli. Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am. 3. Dela Brașov la Zărnești: Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața. Trenul mixt: 5 ore 13 min. după am. Dela Brașov la Ch. Oșorheiu. Trenul mixt: 5 ore 20 min. dimineața. Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m. Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- 1. Dela Pesta la Brașov: Trenul de persoane: 8 ore dimineața. Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am. Trenul mixt: 10 ore 5 minute seara. 2. Dela București la Brașov: Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am. Trenul mixt: 6 ore 58 minute seara. Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara. 3. Dela Zărnești la Brașov: Trenul mixt: 6 ore 2 min. dimineața. Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am. 4. Dela Ch. Oșorheiu la Brașov: Trenul mixt: 8 ore 25 min. dimineața. Trenul mixt: 5 ore 32 min. după am. Trenul mixt: 9 ore 25 min. seara.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptu numirea din urmă, deoarece în faptă suntă forțe multe bôle, la cari aceste pilule au probatu efectulor escelentă.

De mai multe decenii suntă aceste pilule lăpate și puține familii se voră afla la cari ară lipsi o mică provisiune din acestu medicamentu de casă escelentă.

S'au recomandat și se recomandă de cătră multți medici aceste pilule ca medicamentu de casă, cu deosebire în contra tuturoră suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficatu slăbirea mațelor, colica cu vântur, congestiunea la creeri, hămorhoide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea loră purificătoare de sânge au cu deosebire bunu efectu asupra anemiei și asupra bôleloră ce isvoresc din acestă, precum: gălbinae, dureri de capu nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăza așa de ușor, încātu nu pricutescă uici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persône, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singurū numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu sulă cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițându-se nefrancatū cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma baniloră înainte, costă unu sulă cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puținu de unu sulă nu se pôte espeda.

NB. În urma lăpării loră celei mari, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face răgarea a cere anume Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer și numai acelea suntă veritabile, a căroră instrucțiune pentru folosire este provăduță cu iscalitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capaculă cutiei totu aceeași iscalitură în colore roșiă.

Dintre neumeratele scrisori, prin cari consumerții acestorū pilule multămescă pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, însămu să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțatū odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlierbach 22 Oct. 1888.

Stim. D-le! Subsemnatul mă rogă a-mi mai trimite 4 suluri cu pilule purificătoare de sânge cari în adevărū suntă forțe folosite și escelente.

Cu dist. stimă Ig. Neureuter, medicu.

Dv Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungă s'a vindecat.

Cu distinsă stimă Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gfuhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-V. în adevăr folosite și escelente. Nu potū înțelăsa fără ca să Vă esprimū recunoștiinea mea în privința valoarei acestorū pilule, și le voi recomanda unde numai se va putē tuturoră suferinților. Vă autorizez, ca acestă a mea mulțamită să o folosiți după placu și pe cale publică.

Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rogă a-mi trimite unu sulă cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatorū D-v. pilule am să mulțamesc, că amū scăpatū de o suferință de stomachu, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsescă nici odată și esprimū prin acestă mulțamirea mea cea mai culturoasă.

Cu cea m-ri mare stimă Ana Zwicki.

Liqueur din plante de Alpi, dela W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturoră greutăților la stomachu. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumătate buteliă 1 fl. 40 cr.

Alifă americană, celū mai bunū mijlocū în contra tuturoră suferințelor rhuematice: dureriloră la șira spinării, junghiuri, ischiasă, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghiuri la urechi etc. 1 fl. 50 cr.

Esență pentru ochi, de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatulū balsamū englezescū, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei (Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francatā 80 cr.

Franzbranntwein cu séu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degenerareii de I. Pserhofer, de multți ani recunoscutū ca celū mai sigurū remediu contra suferințeloră de degetură de totū felulū, precum și spre vindecarea ranelor forte învechire. 1 borcanū 40 cr., cu trimiterea francatā 65 cr.

Helso séu Gesundheitssalz, unu remediu escelentū în contra catarului, la stomachu, precum în genere în contra tuturoră suferințeloră ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachetū 1 fl.

Balsamū în contra gușilorū, mijlocū probatū în contra umflăturii la gātu unu flaconū 40 cr., cu trimiterea francatā 65 cr.

Esență de viêtă. (Picăturile din Praga) în centra stomacului stricatū, mistuirii rele, greutăți de totū felulū, unu medicamentū de casă escelentū. 1 flaconū 22 cr. 12 flacoane 2 fl.

Prafuri în contra asudărei picioarelorū. Acestū prafū delatură asudatulă picioarelorū și mirosul neplăcutū, conservăză încălțăminte și este probatū ca nestricăcios. Prețulū unei cutii 50 cr., cu trimiterea francatā 75 cr.

Suculū-Spitzwegerich unu medicamentū de casă foarte cunoscutū și escelentū în contra catarului, răgușelei, tusei spasmice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlute dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada-Tannochinin de I. Pserhofer, de unū lungu șir de ani recunoscută de medică ca celū mai bunū mijlocū pentru crescerea părului. Unū borcanū elegantū adustatū 2 fl.

Plastru-universalū, de prof. Steudel, la rone din lovitură și impunsū, la totū felulū de bube rele și la umflături învechite, ce se spargū periodicū la picioare la degetū, la rănile și aprinderile de țipe și la multe alte suferințe de acestū soiū s'a probatū de multe ori. Unū borcanū 50 cr., cu trimiterea francatā 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicamentū de casă escelentū în contra tuturoră urmăriloră digestiunei stricate precum: dureri de capu, amețelă, cărcei la stomachu, acrelă în gātu, suferințe haemoridale, constipațiune etc. Unu pachetū 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin to te țirele austro-ungare și la casă, când unele din aceste speciū s'ar afla în depositū se vorū procura la cerere promptū și ieftinū.

Trimiterile prin poște se efectuează iute, dacă se trimite prețulū înainte; comande mai mari și cu rambursă a prețului.

I. PSERHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse No. 15.

Franco se efectuează acele comande numai dacă se trimite mai înainte și resp. porto postalū, în casulū acesta speșele poștale suntă multū mai ieftine, decâtū la trimiteri cu rambursă.

Ca veritabile suntă a se privi numai acele pilule. a căroră instrucțiune este provăduță cu iscalitura I. Pserhofer și cari pörtă pe capaculă fiă cărei cutii totu aceeași iscalitură în colore roșiă

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12. 17,9—12

100 carē de fânū bunū de ritū se află de vândare

la Alexandru Moldovanū proprietariū în Chirileu (Kerellón) comit. Târnavei-mici (Kis-Küküllömegey).

Gara de trenū în apropiere. (P. u. Kerellió-Szt.-Pál.)

74,2—3.

Apa de Buda

VICTORIA-APA amară.

este după cum arată cifrele de mai josū apa amară cea mai cu efectū și bogată în conținutulū ei, de pe Continentū.

Ea conține 58.05 gr. părți constitutive solide și cu efectū în 1000 grame, o cifră care n'au întrecutū nici o apă amară.

Cumcă Apa-Victoria este cea mai bogată în conținutū rezultă din următoarea analiză oficială.

Table with 3 columns: Isvorul, suma părților constitutive, conținutul acid Magnesia, sare amară.

Apa-Victoria se capetă în tôte băcăniile.

Proprietar: IGN. UNGAR și FIU.

Budapesta.

63,4—10.

A V I S U !

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potū face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiescū ca espedarea să li-se facă după stilulū nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“